

Megnyílt a Prágai Quadriennálé

Nyitott színházzá vált a cseh főváros központja, miután az Óvárosi téren megnyílt a Prágai Quadriennálé 2015. Az Európában a legnagyobb presztízsűnek tartott nemzetközi színpadi látvány- és színház-építészeti seregszemlé, amelyet a hagyományoknak megfelelően ismét több szekcióban rendeznek meg, tizenegy napon keresztül, június 28-ig láthatják az érdeklődők. Az idén a látóvalóknak az Óvárosi tér, a Nemzeti Színház és a Károly híd által behatárolt térben álló paloták, színházak, kiállítótermek, valamint az utcák és a terek adnak helyet. A rendezvényen az idén hatvanhét ország – köztük Magyarország – színtizeneget kiállítással képviselteti magát. A magyar pavilon ma, a magyar napon nyílik meg. (MH) FOTÓ: VARGA IMRE

A PETŐFI IRODALMI MÚZEUMBAN MUTATTÁK BE A YORICK UTOLSÓ MONOLÓGIÁT – A KÖLTŐ OROSZORSZÁGI TANULMÁNYAI ALATT VILÁGOSODOTT MEG

Baka István dalban és prózában

SZILLÉRY ÉVA

A szerepjáték-költészet megújítójára, a fiatalon elhunyt Baka Istvánra emlékszik Huzella Péter és Jordán Tamás önálló estjével, amelyet a Petőfi Irodalmi Múzeumban tartott bemutatás után több városba is elvisznek az alkotók. A emlékest a művész szülővárosában, Szekszárdon is látható lesz.

Éppen húsz éve halt meg Baka István költő, műfordító, aki rövid pályafutása alatt sokat kísérletezett a költői képalkotás megújításával, a költészet zeneiségében rejlő lehetőségekkel a szerepjáték-poézissel. Most Yorick utolsó monológja címmel önálló estet tartottak a Petőfi Irodalmi Múzeumban (PIM) a költő tiszteletére, a bemutatást követően több nagyvárosba viszik majd el Baka költészetét. Huzella Péter zeneszerzővel arról is beszélgetünk, hogy nem volt mindig könnyű megzenésíteni a lírikus gondolatait.

„Strófikus balladaszerű Baka költészete, néhol azonban olyan enjambmentek vannak benne, hogy egy rím kedvéért esetenként kettőtör a szót, így a következő sor csak egy toldalékkal indít. Ezt a zenében szinte lehetetlen kijátszani, úgyhogy nagy rafinériát kellett alkalmaznom a prózodiával. A versmondó helyzete egészen más, hiszen ő a gondolatot mondja, a zeneszerzőnek azonban a strófát, a versformát jobban figyelnie kell” – magyarázza a zeneszerző.

Mint mondja, óriási hatással volt rá Baka költői világa, aki nagyon finom eszközökkel egyedülálló posztmodern lírát hozott létre. „Beleszólt a történelmet, a kortárs irodalmat. Jordán Tamás előadásában hallgatva József Attila költészete rémlett fel ben-

nem, de korábban is több utalást hallottam tematikájában is József Attilára. Az elegancia mellett nagyon sok humor van benne, Jordán Tamás előadása pedig megkönnyíti a versek megértését” – tette hozzá.

Baka István utolsó egyetemű éveiben Leningrádban alkotói pályáját meghatározó élményeket szerzett: életre szóló barátságot kötött a periférián tengődő, lázas szellemi életet élő értelmiség néhány képviselőjével, akik beavatták a szamizdat irodalom misztériumába. Itt fedezte fel Mandelstamot, Szosznorát, Brodskijt, és itt döbbsen rá Magyarország provinciális helyzetére. Az itt szerzett tapasztalatok hatására kezdte magát Baka nemzeti elkötelezettségű költőnek vallani.

Később Szegeden a Kincskereső munkatársa, majd főszerkesztő-helyettese lett. Szerkesztőségi szobájában, Szeged egyik fontos szellemi műhelyében, a magyarországi és a határon túli kultúra jelentős személyiségei fordultak meg. Költészetére a legnagyobb hatást műfordító munkája mellett a komolyzene gyakorolta. Zenei élményből született – saját megfogalmazása szerint – verseinek szonátaformája is.

Nem vágyott a fővárosba, a szekszárdi kisvárosi létehez hasonlót talált Szegeden, itt ismerkedett meg és vált jó barátjává Zalán Tibornak. Talán a vidéki életnek is köszönhető, hogy nem lett széles körben ismert költő egy Budapest-centrikus szocialista világban.

„A verseiből felépített, most alakuló irodalmi esttel kisebb turnét teszünk az országban: szülővárosába, Szekszárdra is elvisszük a verseket, de megyünk Kecskemétre, illet-

Huzella Péterre (balra) óriási hatással volt Baka költészete. A műsor több városban látható lesz

FOTÓ: HORVÁTH PÉTER GYULA

ve a Szarvasi Víziszínpadra is. Egy szép misszióknak is tekinthető az előadás-sorozat, de mégsem az, hiszen közben mi magunk is rengeteget kapunk a dalokból. Engem a jelenlét érdek, ahogy megszólaltatok egy költőt, és abban új feladatot találok. Nagyon nagy megtiszteltetés számomra, hogy megtaláltak ezzel a munkával, fontosnak tartom, hogy a modern irodalmat ilyenfajta esteken is eljuttassuk az emberekhez” – tette hozzá Huzella Péter. ■

Rejtett kincsek a minisztérium épületében

MH-ÖSSZEÁLLÍTÁS

Megnyílik a Nemzetgazdasági Minisztérium épülete is a látogatók előtt a múzeumok éjszakája alkalmából június 20–21-én. A József nádor téri épületet Alpár Ignác tervezte a kor egyik legszebb pénzpalotájának, ahová 1913-ban költözött a Magyar Államok Hitelbank.

A Múzeumok Éjszakáján kivételesen megnyílnak az 1947 óta minisztériumként működő épület kapui, megcsodálhatjuk a magyar ipar- és belsőépítészet reprezentatív alkotásait: az erdélyi ruskicai fehér márvánnyal borított előcsarnokot, az 1910-es évek legszebb és legelegánsabb pénztártermének lenyűgöző szecessziós üveg-tetőjét, különleges formájú lámpáit. Bepillantunk a miniszteri dolgozószobába is, ahol az első „Államköltségvetés a Magyar Korona országai részére 1868-as évré”, illetve a magyar Közlöny 1848. június 8. csütörtöki, első kiadását is megtekinthetjük.

Végigjárható az egykori közgyűlési terem is, amelynek – allegorikus alakokat ábrázoló – üvegablakait Róth Miksa tervezte és készítette. Az épületbejárás során az egykori bank föld alá süllyesztett trezorjai is megnyílnak a látogatók előtt. A résztvevők megismerhetik az intézmény történetét, titkait, városi legendáit Kossuth Lajosról, Lónyay Menyhérről, Wekerle Sándorról. Megnézhetik az 1867-ben készült első magyar költségvetést, a Kossuth-bankokat, a pénzügyi hitelleveleket.

Azokat, akik szeretnének részt venni a programon, arra kérik, hogy regisztráljanak a muzej@ngm.gov.hu címen. ■

MISKOLC

Béres Attila az új igazgató

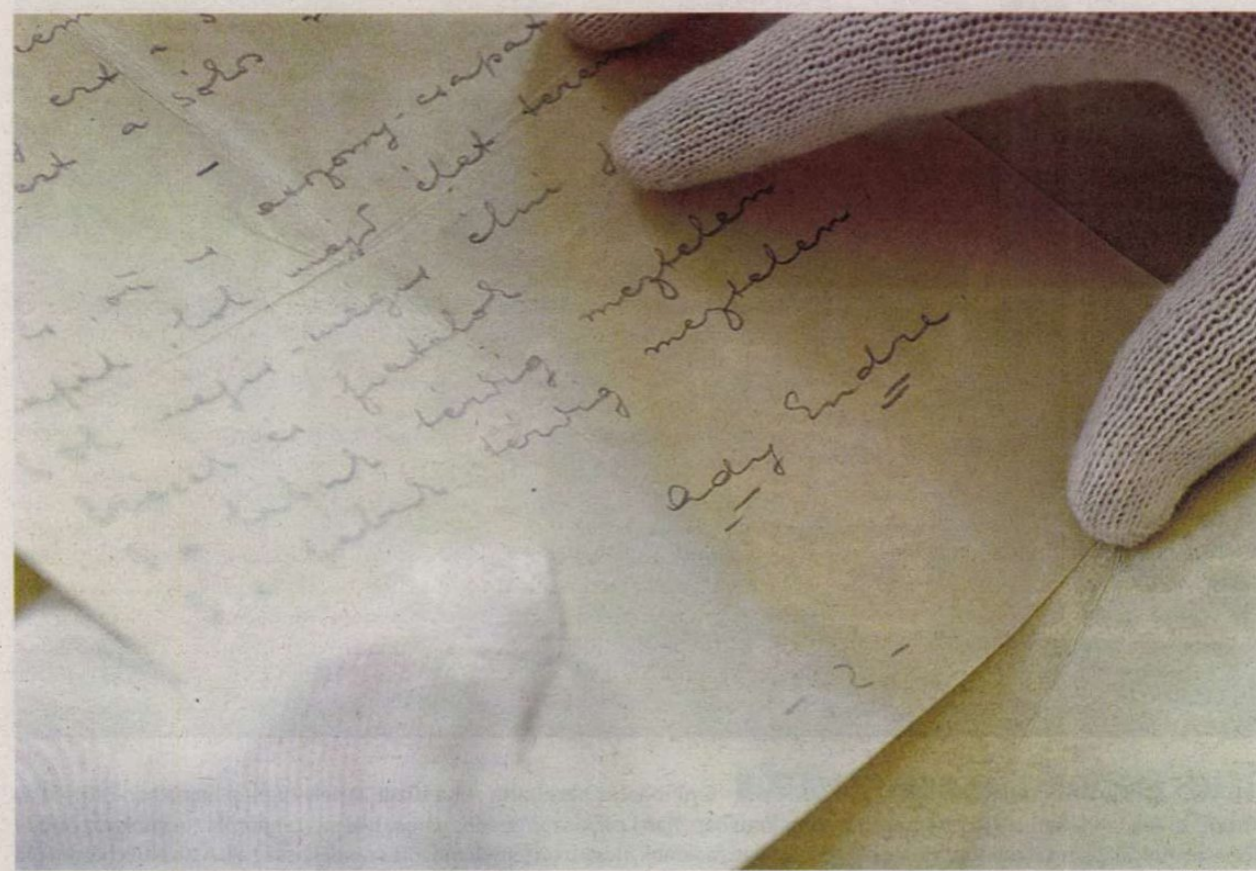
Béres Attila lett a Miskolci Nemzeti Színház igazgatója. Az új vezetőt a miskolci közgyűlés csütörtöki, rendes ülésén egyhangúlag választotta meg a teátrum igazgatójává június 19-i hatállyal 2020. január 31-ig. Az új direktort huszonnyolc igen szavazattal választották meg Miskolc város önkormányzati képviselői, zárt ülésen. Emlékeztetett arra, hogy a szakmai bizottság az előadó-művészeti iroda, a helyi polgármesteri hivatal és a szakszervezet képviselőinek részvételével június 15-én tartotta meg ülését. A testület tagjai öt igen szavazat és egy tartózkodás mellett támogatták Béres Attila pályázatát. A posztra eredetileg ketten pályáztak, Béres Attila és Dózsa László. Dózsa június 2-án visszalépett. A Miskolci Nemzeti Színház élére azért kellett új igazgatót választani, mert a város közgyűlése március 18-án azonnali hatállyal felmentette tisztségéből a korábbi vezetőt, Kiss Csabát. (MH)

PESTMEGYEIMUSTR.AHU

Pest megye műemlékei

Pest megye műemlékeit, jelentősebb felújításait tárja az internetező közönség elé az a most indult honlap, amelynek célja a megye épített örökségének népszerűsítése. A honlapot bemutató tegnapi budapesti sajtótájékoztatón Tarnai Richárd Pest megyei kormány megbízott felidézte, hogy a Pest megyei kormányhivatal 2010 óta készíti a Mustra című kiadványokat, amelyek a megye felújított műemlékeit tárják az érdeklődők elé. A műemlékek bemutatásának modernebb formát adva most Pestmegeimustra.hu címen indítottak egy honlapot, Facebook-oldalt hoztak létre, emellett a bemutatott épületeken QR-kódot helyeztek el. A bővülő honlapra huszonegy felújított műemléket válogattak össze, amelyeket ajánlani szeretnének az érdeklődőknek. (MH)

ADY ENDRE ELVESZETTNEK HITT KÉZIRATÁVAL GAZDAGODOTT A SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

MÁJUSI ZÁPOR Elvesztettek hitt Ady-kéziratot kapott az Országos Széchényi Könyvtár. A költő 1908-ban írt versének kéziratát, amely a Májusi zápor címmel jelent meg, Diósady Levente, az Ady család egyik Kanadában élő leszármazottja adományozta a könyvtárnak. Az eddig elvesztettek hitt kéziratot az Országos Széchényi Könyvtár a Múzeumok Éjszakája programsorozatban június 20-án nyíló kiállításán mutatja be. Baróthy Zoltán, a könyvtár kéziratárának munkatársa elmondta: a dokumentum jelentőségét részben az adja, hogy a költeménynek eddig csak nyomtatott verzióit ismerték. (MH) FOTÓ: MTI/CZIMBAL GYULA